

Genealogie van een familie Keppel (1)

In deze en volgende bijdragen wil ik een familie Keppel uit Genemuiden voor het voetlicht brengen. Ik spreek hier bewust van een familie Keppel, omdat mij uit onderzoek is gebleken, dat er binnen de grenzen van de voormalige gemeente Genemuiden twee families Keppel leefden. De ene familie Keppel heeft als vroegst aanwijsbare voorvader Klaas Hendriks Keppel, vermeld in de periode 1713 tot 1760, die woonde aan de Hasselerdijk. Deze familie Keppel is thans uitgestorven: de laatste vertegenwoordigster van deze familie, Albertje Keppel, echtgenote van Helmich van der Kolk, is overleden in Genemuiden op 19 juli 1930. Deze en de volgende bijdragen gaan echter niet over deze – uitgestorven – familie Keppel maar over de andere familie Keppel uit Genemuiden. Deze “andere” familie Keppel is niet uitgestorven: vertegenwoordigers van deze familie Keppel wonen onder andere in Genemuiden en Kampen.

Ik wil beginnen met het geven van enige algemene kenmerken van deze “andere” familie Keppel. Vergeleken met andere families uit Genemuiden vormen de Keppels geen grote familie. Bij de Volkstelling van 1947 zijn er 14 personen met de achternaam Keppel in de gemeente Genemuiden. Vergelijk dit met de “grote vijf”: Beens (223 personen), Van Dijk (206 personen), Visscher (196 personen), Van Dalfsen (159 personen) en Eenkhoorn (138 personen).

Volgens de Nederlandse Familienamen Databank van het Meertens Instituut duidt de achternaam Keppel op herkomst uit (Hoog en Laag) Keppel, een dorp met een kasteel, gelegen in de provincie Gelderland. Op de vraag of de oudst aanwijsbare stamvader van de Genemuider familie Keppel ook in verband gebracht kan worden met dit Gelderse dorp Keppel, moet ik het antwoord schuldig blijven. De genealogische bronnen voor Genemuiden uit de periode vóór 1811 zwijgen hierover.

Bij decreet van keizer Napoleon van 18 augustus 1811 werden de inwoners van het voormalige Koninkrijk Holland verplicht een vaste familienaam aan te nemen, hetgeen nog in datzelfde jaar moest gebeuren. Tevens werd bepaald, dat zij, die al een familienaam hadden, deze moesten laten bevestigen. Voor de gemeente Genemuiden zijn de akten van nieuw aangenomen geslachtsnamen en van bevestigingen van bestaande achternamen helaas niet bewaard gebleven. Deze akten zijn bij de grote stadsbrand van 1868 met de rest van het gemeentelijk archief onherroepelijk verloren gegaan. Zou er in dat archief ook een akte over de achternaam Keppel zijn geweest? Als dit wel het geval zou zijn, dan zou het geen akte zijn van een nieuw aangenomen familienaam Keppel. De leden van de familie Keppel droegen de achternaam Keppel namelijk al ver vóór 1811. De oudst aanwijsbare voorvader van de familie Keppel droeg deze achternaam al in een hypotheekakte van 22 mei 1709. Het zou dus hooguit gaan om een akte waarin werd bevestigd dat de toen (1811) levende leden van de familie Keppel voor zichzelf en voor hun nakomelingen de achternaam Keppel wilden blijven dragen.

In een volgende aflevering ga ik in op de oudste leden van de familie Keppel. Dan komen we vanzelf uit bij de problemen waarmee je te maken krijgt, wanneer je een genealogie opstelt van een Genemuider familie met voorouders, die in Genemuiden hebben gewoond in de periode vóór 1811.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (2)

In deze en komende bijdragen ga ik in op de oudste leden van de familie Keppel. Deze personen leefden in de eerste helft van de 18de eeuw. Alvorens de bedoelde leden van de familie Keppel te behandelen, wil ik nog de volgende algemene opmerkingen maken. Bij de stadsbrand van 1868 zijn de doop-, trouw- en begraafboeken van de Nederduits-Gereformeerde Kerk (de voorloper van de latere Hervormde Kerk) van Genemuiden verloren gegaan, evenals bijvoorbeeld het boek waarin nieuwe burgers van de stad Genemuiden werden opgetekend. Daardoor is het nu niet meer mogelijk om voor de oudste leden van de familie Keppel exact aan te geven wanneer ze burger van de stad Genemuiden zijn geworden, wanneer ze gedoopt zijn, wanneer en met wie ze getrouwd zijn en wanneer ze begraven zijn. Desondanks zijn er toch nog enige bronnen voor stamboomonderzoek uit deze periode bewaard gebleven, zoals het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden, de volkstelling van 1748 en enige belastingkohieren (lijsten met namen van belastingplichtigen en het bedrag aan belasting, dat deze personen moesten betalen). Met een beetje geluk is het dan toch mogelijk om bijvoorbeeld familieverbanden (namen van ouders, echtgenoten en kinderen) te achterhalen of een globale datum van overlijden.

In de eerste helft van de 18de eeuw heb ik drie verschillende personen uit de familie Keppel kunnen onderscheiden: een Berend Keppel, een Jan Keppel en een Berend Jans Keppel.

Te beginnen met de eerste, Berend Keppel. Hij komt drie keer voor in het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden, telkens in een hypotheekakte. Op 29 juni 1716 vestigt hij samen met zijn echtgenote Jentien Arents een recht van hypotheek op hun huis in Genemuiden, staande op het Zuidj Einde, ten gunste van Gerrit Arents en Henrickien Arents, de broer en zuster van Jentien. Jentien Arents moet zijn overleden vóór 3 februari 1722, want op die datum verschijnt Berent Keppel met zijn nieuwe echtgenote Gesijn Klaas voor het stadsbestuur van Genemuiden. Er is dan waarschijnlijk sprake van een vernieuwing of aanpassing van de vorige hypotheek, gevestigd op hun huis in Genemuiden, staande op het Zuidj Einde. De begunstigen zijn burgemeester Hermen Tobias, Henrickien Arents en Tonis Jans. Gesijn Klaas is overleden vóór 12 augustus 1727 evenals Berend Keppel. Laatsgenoemde is evenwel na het overlijden van Gesijn Klaas en vóór zijn eigen overlijden nog een derde keer gehuwd en wel met een zekere Aeltijn Berents te Walle. Op 12 augustus 1727 verschijnen Annegien Arents, Berent te Walle en zijn dochter Aeltijn Berents te Walle, weduwe van Berent Keppel, voor het stadsbestuur van Genemuiden. Zij verklaren dat de hypotheek van 29 juni 1716 is voldaan waarna deze wordt geroyeerd (doorgehaald).

Of Jan Keppel een zoon is van de hierboven genoemde Berent Keppel en, zo ja, uit welk huwelijk hij dan stamt, kan bij gebrek aan gegevens thans niet meer met 100% zekerheid vastgesteld worden. Volgens de heer Henk Keppel uit Kampen, die ook onderzoek heeft gedaan naar deze familie Keppel, is Jan Keppel waarschijnlijk een broer van Berend Keppel. Gelet op het feit dat Jan Keppel ook een zoon Berend had, vind ik het daarentegen toch niet te gewaagd om te (veronder)stellen dat Jan Keppel een zoon was van de hiervoor behandelde Berend Keppel. In de volgende aflevering hoop ik meer te vertellen over Jan Keppel.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (3)

De vorige aflevering is geëindigd met de constatering dat het op basis van de thans beschikbare gegevens niet mogelijk is om te achterhalen of Jan Keppel een zoon of een broer is van de Berend Keppel, die genoemd wordt in akten uit de periode 1716 tot 1727. Wat is dan wel bekend over Jan Keppel?

Jan Keppel zelf wordt tussen 22 mei 1709 en 20 december 1741 genoemd in tien akten van het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden. De informatie in deze akten bieden echter weinig inzicht in het persoonlijke leven van Jan Keppel. In deze akten wordt de naam van Jan Keppel alleen maar genoemd ter afbakening van een in eigendom over te dragen of te verhypothekeren perceel grond. Dat betekent dat op basis van die tien akten niet kan worden aangegeven wanneer Jan Keppel is overleden, of en, zo ja, met wie hij getrouwd is geweest, en of hij ook kinderen had. Wel kan uit die akten worden afgeleid dat Jan Keppel in de periode van 1709 tot 1741 woonachtig was in de stad Genemuiden.

Zijn er dan nog andere bronnen waaruit we iets kunnen afleiden over het leven van Jan Keppel? Deze bronnen zijn er wel, maar de informatie uit die bronnen is ook uitermate summier. Uit het feit dat Jan Keppel niet wordt genoemd in de op 19 augustus 1748 uitgevoerde volkstelling in de stad en het schoutambt van Genemuiden, kan worden afgeleid dat hij voor die datum is overleden.

Uit diezelfde volkstelling van 1748 en uit het geschrift "Overijsselsche Gedenkstukken, zesde stuk, Betoog van de voornaamste rechten en vrijheden der stad Genemuiden" van de jurist J.W. Racer uit 1787, blijkt dat Jan Keppel gehuwd is geweest en in ieder geval een zoon had met de naam Berend Jans Keppel.

Over deze Berend Jans Keppel zijn meer gegevens bekend, die interessant zijn voor genealogen. De eerste keer dat we hem tegenkomen in een stuk, betreft het jaar 1729. Het hiervoor genoemde geschrift van Racer bevat een lijst met boetes die het stadsgerecht van Genemuiden uitdeelde aan personen, die zich onder andere schuldig hadden gemaakt aan messentrekkerij. In die lijst is voor het jaar 1729 het volgende aangegeven: *"Dito Jan van Rees muitagtig geweest en heeft Berent J. Keppel met een mes in de borst gesneden datter een weinig bloet is uitgekomen."*

We komen hem opnieuw tegen als "Berent Jans" in het doopboek van de Nederduits-Gereformeerde Kerk van Mastenbroek in het jaar 1737. Op 6 oktober 1737 wordt Janna Berents, dochter van Berent Jans en zijn vrouw Lijsebeth Stevens, afkomstig uit Genemuiden, gedoopt in de Nederduits-Gereformeerde Kerk van Mastenbroek. Naast de doop van een dochter Janna, kan uit deze bron ook worden geconcludeerd, dat Berend Jans Keppel vóór 6 oktober 1737 is gehuwd met een zekere Lijsebeth Stevens. Zij komt in de volkstelling van 1748 voor onder de naam Elisabeth en in een transportakte van 22 december 1789 – waarover later meer – wordt zij Liebigjen Stevens genoemd. In het opschrift van deze transportakte wordt zij aangeduid als "wijlen Liebigjen Stevens". Zij is dus overleden vóór 22 december 1789. Als gevolg van het ontbreken van gegevens kan thans helaas niet achterhaald worden uit welke familie zij afkomstig was en wie haar vader en moeder waren.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (4)

Wat weten we van het gezin van Berend Jans Keppel en Elisabeth (Lijsebeth of Liebigjen) Stevens? Deze vraag staat centraal in deze aflevering over de genealogie van een familie Keppel.

Als startpunt voor het reconstrueren van het aantal kinderen van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens nemen we de volkstelling die op 19 augustus 1748 in de stad en de vrijheid van Genemuiden is uitgevoerd. Als één van de inwoners van de "Stad Genemuiden en desselfs Vrijheid" wordt genoteerd:

*"Berent Jans en zijn vrouw Elisabeth 2
Drie kinderen boven de tien jaren 3
Drie kinderen onder de tien jaren 3
Woond ook in een Diakonie Huisje".*

Uit deze bron kan worden afgeleid dat Berend Jans en zijn vrouw Elisabeth in 1748 zes kinderen hadden. Of er nog meer kinderen zijn geboren in dit gezin, valt bij gebrek aan genealogische bronnen niet meer te achterhalen. In die periode was de kans dat kinderen op jonge leeftijd overleden heel groot. Er kunnen dus meer kinderen zijn geboren in dit gezin. Anderzijds moet ook gewezen worden op de al eerder genoemde transportakte van 22 december 1789. Uit die akte kunnen ook zes kinderen van wijlen hun moeder Liebigjen Stevens worden gedestilleerd. Voor het vervolg ga ik daarom uit van de veronderstelling dat het gezin van Berend Jans en zijn vrouw Elisabeth zes kinderen telde.

De volgende vraag is hoe die kinderen heetten. En: wanneer zijn deze kinderen (bij benadering) geboren? Van één kind is de doopdatum exact bekend. In aflevering 3 hebben we gezien dat op 6 oktober 1737 Janna, dochter van Berend Jans en zijn vrouw Lijsebeth Stevens, "uit Genemuiden", is gedoopt in de kerk van Mastenbroek. Zij is het enige kind van Berend Jans en Lijsebeth Stevens, dat in Mastenbroek is gedoopt. Waarom dat daar is gebeurd, is niet bekend. Misschien was de dominee in Genemuiden ziek of was de predikantsplaats daar vacant. Van de andere vijf kinderen is de exacte doopdatum niet bekend. Waarschijnlijk zijn zij in de kerk van Genemuiden gedoopt, maar helaas zijn de doopboeken van de Nederduits-Gereformeerde Kerk van Genemuiden in 1868 verbrand. Hoe heetten die andere vijf kinderen? Daarover biedt de al eerder genoemde transportakte van 22 december 1789, waarbij het woonhuisje van wijlen Liebigjen Stevens door haar kinderen en erfgenamen in eigendom wordt overgedragen aan Jan Jans Jager, meer duidelijkheid. Als erfgenamen van wijlen Liebigjen Stevens worden de volgende personen genoemd: Jan Keppel, Age Luten, Steven Keppel, Margien Keppel, Janna Keppel en Cornelis de Jonge en Elsjen Houtshagen.

Naast dochter Janna komen we de volgende kinderen van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens tegen: Jan Keppel, Steven Keppel en Margien Keppel. Van Steven (Berends) Keppel kunnen we bij benadering een geboortejaar bepalen. Volgens zijn overlijdensakte is hij overleden te Genemuiden op 23 februari 1813 op de leeftijd van 66 jaar. Terugrekenend betekent dit dat Steven rond het jaar 1747 moet zijn geboren.

Age Luten is de schoonzoon van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens. Hij is op 30 maart 1750 gedoopt te Blokzijl als zoon van Luijtte Jans en Aafje Hendriks (Klinkert). Hij is de stamvader van de Genemuider familie Van Agen. Volgens het trouwboek van Blokzijl over de periode 1767 – 1795 zijn op 21 april 1776 aldaar getrouwd: "Aage Luiten J.M. met Jantje Berends Keppel J.D., beide te Blokzijl." Daarmee is de naam van nog een dochter van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens bekend. Van haar kunnen we bij benadering ook een geboortejaar bepalen. Volgens haar overlijdensakte is zij overleden te Genemuiden op 19 oktober 1819 op de leeftijd van 75 jaar. Dat betekent – terugrekenend – dat zij rond het jaar 1744 moet zijn geboren. Daarmee weten we ook

STICHTING VRIENDEN VAN OUD GENEMUIDEN

*Gaellemuneger Taelkrink
Stedelijke Oudheidkamer
Klederdracht*

Hoek 27, 8281 AW Genemuiden

Blad 5 van 13

meteen dat Jantje Berends Keppel en Janna Keppel twee verschillende kinderen zijn van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens.

Hoe zit het dan met Cornelis de Jonge en Elsjen Houtshagen? Dat ligt iets lastiger. Ik denk dat deze personen moeten worden gezien in het licht van een akte van erfuiting, die op 4 april 1767 is opgemaakt voor de schepenbank van de stad Genemuiden. Cornelis Oudekees, weduwnaar van Femmigje Berends, wil hertrouwen met Sannetje Jans Louwen. Hij doet daarom erfuiting met betrekking tot moeders erfdeel aan zijn minderjarige kinderen uit zijn eerste huwelijk, Cornelis en Jan Oudekees. Berend Jans Keppel en Gerrit Kerkhof worden benoemd tot voogden over deze minderjarige kinderen. Naar mijn mening kan hieruit worden afgeleid dat Cornelis de Jonge en het kind Cornelis Oudekees één en dezelfde persoon zijn. Cornelis de Jonge is in dat geval een kleinzoon van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens en een zoon van een op jonge leeftijd overleden dochter van Berend Jans en Elisabeth, Femmigje Berends Keppel. Mogelijk is ook Elsjen Houtshagen een kind van Femmigje Berends Keppel en Cornelis Oudekees en is zij vernoemd naar haar oma Elisabeth Stevens.

Daarmee zijn de namen van de zes kinderen van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens bekend.

Berend Jans Keppel zelf komen we voor het laatst tegen in bovengenoemde akte van erfuiting van 4 april 1767. In de transportakte van 22 december 1789 wordt alleen gesproken van wijlen Liebigjen Stevens. Daaruit kan afgeleid worden dat Berend Jans Keppel vóór Liebigjen Stevens is overleden en wel tussen 4 april 1767 en 22 december 1789.

In een volgende aflevering hoop ik iets meer te vertellen over de kinderen van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (5)

In de vorige aflevering hebben we vastgesteld dat Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens zes kinderen hadden, te weten Janna, Femmigje, Jantje, Margien, Jan en Steven. Wat is er bekend over deze kinderen in de bewaard gebleven genealogische bronnen? Deze vraag staat centraal in deze en komende afleveringen van "Genealogie van een familie Keppel".

Van Janna Berends Keppel weten we dat ze is gedoopt in de kerk van Mastenbroek op 6 oktober 1737. Verder wordt zij alleen maar genoemd in de al eerder aangehaalde transportakte van 22 december 1789 van het woonhuisje van haar overleden moeder. Bij deze eigendomsoverdracht werd zij vertegenwoordigd door haar broers Jan en Steven Keppel en door haar zwager Age Luten (van Agen). Dat zou er op kunnen wijzen dat zij of nooit gehuwd is geweest of dat zij op dat moment weduwe was. Anders zou zij wel vertegenwoordigd zijn geweest door haar echtgenoot, zoals Age Luten (van Agen) zijn vrouw Jantje Berends Keppel vertegenwoordigde. Er is echter ook nog een andere mogelijkheid, namelijk dat zij niet woonachtig was in Genemuiden en dat zij de afwikkeling van de eigendomsoverdracht van het huisje van haar moeder maar overliet aan haar broers en zwager, die wel in Genemuiden woonden. Meer weten we niet van haar.

Het is niet bekend wanneer Femmigje Berends Keppel is geboren. Wel weten we dat zij vóór 4 april 1767 is overleden. Op die datum verschijnt haar echtgenoot Cornelis Cornelisz. Oudekees (ook: Ouwekees) als weduwnaar van Femmigje Berends Keppel voor de schepenbank van Genemuiden. Hij wil namelijk hertrouwen met een zekere Sannetje Jans Louwe(n) en moet daarom erfuiting doen van het moederlijk erfdeel aan zijn minderjarige kinderen Cornelis en Jan Oudekees. De schepenbank benoemt Berent Jans Keppel en Gerrit Kerkhof tot voogden over de kinderen Cornelis en Jan Oudekees.

Van Cornelis Cornelisz. Oudekees is dankzij een speurtocht op het internet meer bekend. Hij is op 30 maart 1732 gedoopt in Oostzaandam als zoon van Cornelis Cornelisz. Ouwekees en Aagje Douwes Groenewegen. Zijn eerste echtgenote was Femmigje Berends Keppel. Waarschijnlijk heeft het huwelijk plaatsgevonden in Genemuiden, in ieder geval vóór 1 juli 1755. Het kersverse echtpaar ging wonen in Genemuiden. Dat kan afgeleid worden uit een transportakte van 1 juli 1755. Uit die akte blijkt dat Cornelis Cornelisz. Oudekees en zijn echtgenote Femmegien Berends keppel een "huis, weere en landen staande op de Nieuwstad te Genemuiden" hebben gekocht van Gerrit Jans Visscher en zijn echtgenote Aaltjen Jans. Het echtpaar kreeg in ieder geval twee kinderen, de al eerder genoemde Cornelis en Jan Oudekees.

Na het overlijden van zijn eerste vrouw Femmigje blijft Cornelis Cornelisz. Oudekees niet in Genemuiden wonen. Op de al eerder genoemde datum van 4 april 1767 draagt hij ten overstaan van de schepenbank van Genemuiden zijn huis op de Nijstad in eigendom over aan Klaas Alberts Plaisier. Cornelis vertrekt weer naar Oostzaandam. Was hij daar werkzaam in de scheepsbouw voor de VOC of de WIC? Op 26 april 1767 trouwt hij in Oostzaandam met zijn tweede echtgenote Sannetje Jans Louwe(n), gedoopt te Oostzaandam op 29 maart 1744 als dochter van Jan Claasz. Louwe en Lijsbeth Cornelis. Zij moet zijn overleden vóór 12 april 1777 want dan hertrouwt Cornelis in Oostzaandam met Brechje Abrams de Boer. Zij is gedoopt te oostzaandam op 20 december 1746 als dochter van Abram Goosz. de Boer en Guurtje Jans Boogerts. Zij is overleden vóór 25 april 1782, want dan hertrouwt Cornelis met de weduwe Antje Claas Hoorn (circa 1746 – overleden te Westzaandam op 5 april 1796). Bij de hiervoor genoemde drie vrouwen heeft Cornelis Cornelisz. Oudekees in totaal nog tien kinderen verwekt.

STICHTING VRIENDEN VAN OUD GENEMUIDEN

*Gaellemuneger Taelkrink
Stedelijke Oudheidkamer
Klederdracht*

Hoek 27, 8281 AW Genemuiden

Blad 7 van 13

Er is nog één akte bekend uit het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden waaruit we nog iets te weten kunnen komen over Cornelis Cornelisz. Oudekees. Het betreft een door de schepenbank van Genemuiden op 23 oktober 1775 opgemaakt testament van Gerrit Jacobs Kerkhof en zijn echtgenote Aagje Douwels Groenewegen. In dat testament vermaakt de zieke Aagje Douwels Groenewegen aan haar zoon Cornelis Cornelissen Oude Kaas onder andere honderd gulden, haar linnen en wollen kleding en haar goud en zilver. Aagje Douwels Groenewegen zijn we hiervoor al tegengekomen als Aagje Douwes Groenewegen, echtgenote van Cornelis Cornelisz. Ouwekees "de oude". Zij is geboren rond 1694 als dochter van Douwe Annesz. Groenewegen en Reijmpje Jans. Zij is op 12 mei 1715 te Westzaandam getrouwd met Cornelis Cornelisz. Ouwekees "de oude". Laatstgenoemde is gedoopt te Westzaandam op 11 januari 1690. Hij moet zijn overleden vóór 4 mei 1738, want dan hertrouwt Aagje in Westzaandam met de weduwnaar Jan IJsbrandsz. Groen (geboren rond 1687 – overleden vóór 26 september 1745). Op 26 september 1745 huwt Aagje Douwes Groenewegen tenslotte in Westzaandam met Gerrit Jacobsz. Kerkhof "jm. wonende tot Geelmuiden". Aagje is met haar zoon Cornelis Cornelisz. Ouwekees "de jonge" naar Genemuiden getrokken. Daar zal Cornelis Cornelisz. Ouwekees "de jonge" te zijner tijd kennis hebben gemaakt met Femmigje Berends Keppel. Daarmee is de cirkel rond.

In een volgende aflevering gaan we verder met de andere kinderen van Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (6)

In deze aflevering behandelen we opnieuw twee kinderen van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens: Margien Berends Keppel en Jantje Berends Keppel.

Margien Berends Keppel komt slechts twee keer voor in de akten van het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden. Zij wordt genoemd in de al vaker aangehaalde transportakte van 22 december 1789 van het woonhuisje van haar overleden moeder. Bij deze eigendomsoverdracht wordt zij vertegenwoordigd door haar broers Jan en Steven Keppel en door haar zwager Age Luten (van Agen). Margien Berends Keppel moet zijn overleden vóór 27 maart 1792. Op die dag worden namelijk haar broer Jan Berends Keppel en Einbert Slippe door de schepensbank van Genemuiden aangesteld tot voogden over haar twee nagelaten, minderjarige kinderen. Deze voogdijstelling stelt ons voor een aantal vragen. Is Margien getrouwd geweest of zijn deze twee kinderen voortgekomen uit een niet-huwelijkse relatie? In de akte zelf wordt geen naam van een echtgenoot genoemd. In de akte wordt ook niet aangegeven dat zij weduwe was. Mocht zij wel getrouwd zijn geweest, dan moet haar echtgenoot al zijn overleden vóór 22 december 1789. In de transportakte van die datum wordt namelijk geen echtgenoot van Margien genoemd als haar wettelijk vertegenwoordiger voor het doen van rechtshandelingen. Haar zuster Jantje Berends Keppel wordt bij de eigendomsoverdracht van 22 december 1789 wel vertegenwoordigd door haar echtgenoot. Zoals hiervoor aangegeven, wordt Margien vertegenwoordigd door haar broers en zwager. Wat ook eigenaardig is, is dat in de akte van voogdijstelling van 27 maart 1792 ook niet de namen van de twee minderjarige kinderen van Margien worden genoemd. Het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden bevat helaas geen akte van opheffing van de voogdijstelling. Tot op heden zijn er ook geen andere akten bekend die licht werpen op de namen en de afkomst van deze kinderen. Het gevolg is dat het tot nu toe helaas niet mogelijk is om te achterhalen wat er van deze kinderen is geworden.

Over Jantje Berends Keppel is gelukkig veel meer bekend. Zij is overleden in Genemuiden op 19 oktober 1819, op de leeftijd van 75 jaar. We zitten dan al in het tijdperk van de burgerlijke stand. Als zij bij haar overlijden 75 jaar was, moet zij zijn geboren rond het jaar 1744. Waarschijnlijk is zij geboren in Genemuiden. Op een gegeven moment is zij naar Blokzijl verhuisd. Daar zal zij werkzaam zijn geweest als dienstbode. Op 21 april 1776 is zij in Blokzijl getrouwd met Age Luijten. Deze Age Luijten is de stamvader van de familie Van Agen uit Genemuiden. Hij is op 30 maart 1750 in Blokzijl gedoopt als zoon van Luijt Jans en Aafje Hendriks (Klinkert). Van 1776 tot ongeveer 1782 woont het echtpaar in Blokzijl. Daar worden drie kinderen geboren: Luijt of Lucas van Agen (gedoopt op 29 januari 1777), Lisabet of Elisabeth van Agen (gedoopt op 25 november 1778) en Jan van Agen (gedoopt op 7 maart 1781). Rond het jaar 1782 verhuizen Age en Jantje naar Genemuiden. Op 22 maart 1783 wordt daar hun zoon Berend van Agen geboren. In 1787 krijgen ze nog een dochter Aafje van Agen.

Age Luijten van Agen komt in de genealogische bronnen van Genemuiden voor met verschillende beroepen: mattenschipper, handelaar, koopman en winkelier.

Age Luijten van Agen en zijn echtgenote Jantje Berends Keppel komen we nog tegen in twee transportaktes van de schepensbank van de stad Genemuiden. In een transportakte van 15 november 1803 draagt Jan Jacobs van Dalfsen als vertegenwoordiger van oud-stadssecretaris Nicolaas van Rhijn diens huis in Genemuiden in eigendom over aan Age en Jantje. In een transportakte van 29 januari 1805 dragen Age en Jantje op hun beurt de eigendom van hun 'oude' huis in Genemuiden over aan Jan van Munster en zijn echtgenote Gerrigje Gerrits.

STICHTING VRIENDEN VAN OUD GENEMUIDEN

*Gaellemuneger Taelkrink
Stedelijke Oudheidkamer
Klederdracht*

Hoek 27, 8281 AW Genemuiden

Blad 9 van 13

Bij de volkstelling in Genemuiden in oktober 1795 wordt Age Lueten als inwoner van wijk 2 van de stad Genemuiden geregistreerd. Als beroep wordt vermeld 'matteschipper'. Zijn vrouw Jentien Berends Keppel doet aangifte aan de teller. Het huisgezin bestaat uit zeven personen (vader, moeder en vijf kinderen). Age Luijten van Agen is op 23 juni 1834 in Genemuiden overleden op de leeftijd van 84 jaar.

Tot zover de vier dochters van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens. In een volgende aflevering komen we te spreken over de twee zonen van dit echtpaar.

Andres Post

Genealogie van een familie Keppel (7)

In deze op één na laatste aflevering over de familie Keppel wordt de oudste van de twee zonen van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens behandeld: Jan Berends Keppel.

Jan Berends Keppel zal vernoemd zijn naar de vader van Berend Jans Keppel, Jan Keppel. Hij is waarschijnlijk geboren en gedoopt in Genemuiden, maar vanwege het ontbreken van de doopboeken van de Nederduits-Gereformeerde Kerk van Genemuiden kan dit niet meer met zekerheid vastgesteld worden. Afgaande op het berekende geboortejaar van zijn echtgenote, zal Jan Berends Keppel rond de jaren 1740-1743 geboren zijn.

Op 8 april 1783 wordt Jan Berends Keppel voor het eerst genoemd in een document. Het betreft hier een akte van erfuiting, opgemaakt door de stadsgericht van Genemuiden. Op die dag verschijnt weduwnaar Einbert van Daltsen voor de schepenen van Genemuiden. Hij is voornemens te hertrouwen met een zekere Aaltje Hendriks van Daltsen. Hij heeft nog een minderjarige zoon uit zijn vorige huwelijk, Hendrik Einberts van Daltsen. Ten overstaan van de schepenen van Genemuiden regelt Einbert van Daltsen het erfdeel waar zijn minderjarige zoon Hendrik Einberts van Daltsen recht op heeft. Deze Hendrik Einberts van Daltsen krijgt een bedrag van 100 carolus guldens toegekend. Verder benoemt het stadsgericht Jan Keppel en Jan Willems van Daltsen tot voogden over de minderjarige Hendrik Einberts van Daltsen. Het is mij helaas niet duidelijk geworden of er een familieband heeft bestaan tussen Jan Keppel en Hendrik Einberts van Daltsen.

Op 22 december 1789 komen we Jan Berends Keppel tegen in de al vaker aangehaalde transportakte met betrekking tot het woonhuisje van zijn overleden moeder Elisabeth Stevens. Uit die akte blijkt dat zijn huis grensde aan het huis van zijn overleden moeder.

Jan Berends Keppel verschijnt op 27 maart 1792 met Einbert Slippe voor het stadsgericht van Genemuiden. Jan verklaart dan dat zijn zuster, Margien Berends Keppel, is overleden. Hij verzoekt het stadsgericht om voogden aan te wijzen over haar twee minderjarige kinderen. Het stadsgericht benoemt daarop Jan Berends Keppel en Einbert Slippe tot voogden.

Tussen 27 maart 1792 en eind oktober 1795 moet Jan Berends Keppel zijn overleden. Van 21 tot 31 oktober 1795 vindt er een volkstelling plaats in de stad Genemuiden. Bij die telling wordt als bewoner van wijk 2 van de stad geregistreerd:

"Roelofjen Visscher, weduwe Jan Keppel, mattemaker." Het huisgezin bestaat dan uit drie personen. Als Jan op zijn vroegst in 1740 is geboren en op zijn laatst in 1795 is overleden, dan is Jan hoogstens 55 jaar oud geworden.

Bij de volkstelling van 1795 komen we dus voor het eerst de naam van de echtgenote van Jan Berends Keppel tegen: Roelofjen Visscher. Uit de volkstelling van 1795 blijkt dat zij dan de kost verdiend als mattenmaakster. Uit haar overlijdensakte weten we dat zij een dochter is van Harm Asjes Visscher en Gerrigje Teunis. Ik heb helaas niet kunnen achterhalen of zij ook uit de stad of het schoutambt van Genemuiden afkomstig is of dat zij elders is geboren. Wel ben ik haar nog twee keer tegen gekomen in het oud-rechterlijk archief van de stad Genemuiden. In beide gevallen wordt zij genoemd als erfgename van een zekere Geesje van Delden. Op 13 april 1797 organiseert zij een publieke veiling waar het huisje van wijlen Geesje van Delden wordt verkocht aan een zekere Jan Aerts. Op 16 maart 1798 voldoet zij bepaalde schulden, die staan vermeld in een hypotheekakte van 5 augustus 1789.

STICHTING VRIENDEN VAN OUD GENEMUIDEN

*Gaellemuneger Taelkrink
Stedelijke Oudheidkamer
Klederdracht*

Hoek 27, 8281 AW Genemuiden

Blad 11 van 13

Roelofje Harms Visscher komen we in oktober 1808 nog tegen als "*Wed. Jan Keppel*" in de personele quotisatie van 1808. Dit was een belasting op het inkomen, bedoeld als bijdrage in de oorlogslasten van het Franse Keizerrijk. Roelofje werd aangeslagen voor f. -.10.-., geen hoog bedrag in vergelijking tot de hoogst aangeslagene: Jochem Helmichs Visscher, burgemeester en dijschrijver van Mastenbroek, werd aangeslagen voor f. 35.-.-..

Roelofje Harms Visscher is na het overlijden van Jan Berends Keppel niet meer hertrouwd. Zij heeft haar echtgenoot geruime tijd overleefd. Zij heeft als 82-jarige, ziekelijke weduwe de verschrikkelijke stormvloed van februari 1825 meegemaakt. Zij woonde toen in bij haar oudste zoon. Haar verhaal is opgetekend door tijdgenoot Jan ter Pelkwijk in zijn boek over de stormvloed van 1825. Zij is ten tijde van deze watersnoodramp, op 5 februari 1825, overleden. Als zij toen 82 jaar oud was, moet zij zijn geboren rond het jaar 1743.

Uit de gegevens van de volkstelling van 1795 blijkt dat het huisgezin van Roelofje Harms Visscher toen uit drie personen bestond, Roelofje meegerekend. Dat betekent dat er toen twee kinderen waren. Ik zeg: "toen". Het is namelijk niet bekend wanneer Jan Berends Keppel en Roelofje Harms Visscher getrouwd zijn en het is natuurlijk mogelijk dat er vóór 1795 meer kinderen geboren zijn, die jong (althans vóór 1795) overleden zijn.

Wie waren die twee kinderen? Uit latere genealogische bronnen is bekend dat Jan Berends Keppel en Roelofje Harms Visscher twee zonen hadden:

- Harm Jans Keppel
Volgens het in mei 1811 in opdracht van keizer Napoleon opgestelde Registre Civique van het Arrondissement Zwolle is hij op 1 juni 1776 geboren. Volgens de op 20 mei 1813 in Genemuiden opgemaakte huwelijksakte van het huwelijk tussen Harm Jans Keppel en Jantje Gerrits Visscher is hij geboren in Genemuiden.
- Berend Jans Keppel
Van hem hebben we geen exacte geboortedatum. Volgens de op 3 juni 1814 in Genemuiden opgemaakte huwelijksakte van het huwelijk tussen Berend Jans Keppel en Jentien Roelofs Hartman is hij 27 jaar en geboren te Genemuiden. Dat betekent dat Berend Jans Keppel geboren is rond het jaar 1787.

Tot zover Jan Berends Keppel en zijn gezin. In de volgende en laatste aflevering van deze serie over de familie Keppel komen we te spreken over Steven Berends Keppel.

J.D. Post

Genealogie van een familie Keppel (8)

In deze laatste aflevering over de familie Keppel wordt de tweede zoon van het echtpaar Berend Jans Keppel en Elisabeth Stevens behandeld: Steven Berends Keppel.

Steven Berends Keppel zal vernoemd zijn naar de vader van Elisabeth Stevens. In een eerdere aflevering hebben we reeds geconstateerd dat we tot op heden niets weten over de vader en de moeder van Elisabeth Stevens. Hij is waarschijnlijk geboren en gedoopt in Genemuiden, maar vanwege het ontbreken van de doopboeken van de Nederduits-Gereformeerde Kerk van Genemuiden kan dit helaas niet meer met zekerheid vastgesteld worden. Volgens zijn overlijdensakte is hij overleden in Genemuiden op 23 februari 1813 op de leeftijd van 66 jaar. Terugrekenend betekent dit dat Steven rond de jaren 1746 of 1747 moet zijn geboren.

We komen Steven Berends Keppel voor het eerst tegen in het jaar 1777. In dat jaar koopt hij van een zekere Dirk Jochems een woonhuis, dat gelegen is in de stad Genemuiden. Dit huis wordt echter pas op 22 januari 1789 ten overstaan van het stadsgericht van Genemuiden in eigendom overgedragen aan Steven Berends Keppel. In de transportakte wordt helaas niet vermeld waarom er zoveel tijd ligt tussen de datum van de koop en de datum van de juridische eigendomsoverdracht.

Vanaf datzelfde jaar 1777 en waarschijnlijk in verband met de aankoop van de hiervoor genoemde woning, komt Steven Berends Keppel ook in een andere bron voor. Hij is namelijk de enige van de familie Keppel, die wordt vermeld in het vuurstedengeld-register van de stad Genemuiden. Het vuurstedengeld was een belasting op huizen, waarbij de grootte van het huis en daarmee het te betalen bedrag afgemeten werd aan het aantal kamers waar een vuur kon worden gestookt. Steven komt in het vuurstedengeld-register voor gedurende de jaren 1777 tot 1786. Hij wordt steeds aangeslagen voor een halve vuurstede. Waarom hij na 1786 niet meer wordt vermeld in het vuurstedengeld-register, is mij niet duidelijk geworden.

Op 22 december 1789 komen we Steven Berends Keppel tegen in de al vaker aangehaalde transportakte met betrekking tot het woonhuisje van zijn overleden moeder Elisabeth Stevens.

Van 21 tot 31 oktober 1795 vindt er een volkstelling plaats in de stad Genemuiden. Bij die telling wordt het gezin van Steven Keppel, mattenmaker, geregistreerd als bewoners van wijk no. 2 van de stad. Janna Wolters doet opgave van de gezinssamenstelling aan de medewerker van het stadsbestuur, belast met de telling. Het gezin bestaat dan uit vier personen.

Uit de gegevens van de volkstelling van 1795 komen we dus te weten dat Steven Berends Keppel mattenmaker van beroep was. Ook komen we hier de naam van de echtgenote van Steven Berends Keppel tegen: Janna Wolters. Uit haar overlijdensakte weten we dat zij, na de door keizer Napoleon ingevoerde verplichting om een achternaam te dragen, door het leven ging als Janna Wolters Eenkhoorn. Zij is overleden in Genemuiden op 22 juni 1818 op de leeftijd van 50 jaar. Terugrekenend zou dit betekenen dat zij rond het jaar 1768 moet zijn geboren. Als dat zo is dan is zij, gelet op de geboortedatum van haar eerste kind, op tamelijk jonge leeftijd getrouwd met Steven Berends Keppel (rond haar 19de of 20ste jaar). Het lijkt mij dan ook waarschijnlijker dat zij op het moment van overlijden ouder was dan 50 jaar. Uit de overlijdensakte blijkt ook dat zij ook mattenmaakster van beroep was. In zijn *Genealogie van het Genemuidiger geslacht Eenkhoorn* heeft Albert de Leeuw gemotiveerd uit de doeken gedaan dat Janna Wolters (Eenkhoorn) een dochter was van Wolter Alberts en Trijntje Hendriks.

STICHTING VRIENDEN VAN OUD GENEMUIDEN

*Gaellemuneger Taelkrink
Stedelijke Oudheidkamer
Klederdracht*

Hoek 27, 8281 AW Genemuiden

Blad 13 van 13

Steven Keppel komen we in oktober 1808 tegen in de personele quotisatie van 1808. Dit was een belasting op het inkomen, bedoeld als bijdrage in de oorlogslasten van het Franse Keizerrijk. Steven wordt aangeslagen voor 10 stuivers, geen hoog bedrag in vergelijking tot de hoogst aangeslagene: Jochem Helmichs Visscher, burgemeester en dijkschrijver van Mastenbroek, werd aangeslagen voor 35 guldens.

Uit de gegevens van de volkstelling van 1795 blijkt dat het huisgezin van Steven Keppel en Janna Wolters (Eenkhorn) toen uit vier personen bestond, Steven en Janna meegerekend. Dat betekent dat er toen twee kinderen waren. Ik zeg: "toen". Het is namelijk niet precies bekend wanneer Steven en Janna getrouwd zijn en het is natuurlijk mogelijk dat er vóór 1795 meer kinderen geboren zijn, die jong (althans vóór 1795) overleden zijn. Verder is uit latere genealogische bronnen bekend, dat het echtpaar ook na 1795 in ieder geval nog één kind heeft gekregen, dat volwassen is geworden. Verder geldt ook hier: het blijft mogelijk dat er in de periode 1795 tot 1811 meer kinderen zijn geboren, die echter jong (althans vóór de invoering van de burgerlijke stand in 1811) zijn overleden.

Wie waren die drie (ons bekende) kinderen? Uit de burgerlijke stand is ons bekend dat Steven Berends Keppel en Janna Wolters (Eenkhorn) drie zonen hadden:

- Berend Stevens Keppel
Volgens de op 15 mei 1822 in Genemuiden opgemaakte huwelijksakte van het huwelijk tussen Berend Stevens Keppel en Femmigje Gerrits Noorwegen is hij op 15 februari 1788 geboren in Genemuiden.
- Wolter Stevens Keppel
Volgens de op 9 mei 1822 in Genemuiden opgemaakte huwelijksakte van het huwelijk tussen Wolter Stevens Keppel en Margje Hendriks Moelard is hij geboren in Genemuiden op 21 december 1790.
- Jan Stevens Keppel
Volgens de op 4 mei 1826 in Genemuiden opgemaakte huwelijksakte van het huwelijk tussen Jan Stevens Keppel en Jennigje Bartelds Jager is hij geboren in Genemuiden op 7 december 1802.

Hiermee eindigt deze serie van acht afleveringen over de familie Keppel uit Genemuiden. We hebben deze familie gevolgd van de eerste vermelding in 1709 tot de periode van de invoering van de burgerlijke stand in 1811. Aan de hand van de akten van de burgerlijke stand kan het wel en wee van de nakomelingen van Jan Berends Keppel en Steven Berends Keppel verder worden vervolgd. Maar dat laat ik over aan de geïnteresseerde lezer/stamboomonderzoeker.

J.D. Post

